

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes. Budějovice
Katedra: anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
24.5.2007

Diplomant: Barbora Hájková

Aprobace: AJ-FJ/ZŠ

Recenzent

Vedoucí*) diplomové práce

PhDr. Jiřina Johanisová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Sherlock Holmes versus otec Brown, dvě pojetí žánru (téma)

Práce zabývající se tématem z okrajového žánru, jakým je bezesporu detektivní povídka, může být považována spíše za únikovou snahu spojit příjemné s užitečným, zvláště pokud se jedná o tvorbu uznávaných, časem prověřených klasiků. Jenomže postihnout, v čem jsou A.C. Doyle a G.K. Chesterton výjimeční, tedy co je odlišuje od běžné konzumní produkce v detektivním oboru, a co mají vlastně společné, a na druhé straně určit, proč kritické a čtenářské reakce na jejich literární výtvořky jsou mnohdy překvapivě kontrastní, není vůbec jednoduchý úkol. Především právě proto, že není snadné odpoutat se čtenářsky od jejich efektních záhad a soustředit se na jednotlivé složky autorského stylu.

Diplomantka správně pochopila, že oba fiktivní detektivové jsou nejen vzájemnými protiklady jako profesní i lidské typy, ale v samé podstatě jsou věrným obrazem svých tvůrců – jejich myšlení a citění, jejich životní zkušenosti a hodnotové orientace. A tak vlastně celá práce je důsledně postavena na psychologické a literární komparaci a z ní vyplývajících kontrastů. Nejprve si všimá různých detailů obou autorských životopisů, počínajíc rodinným zázemím, vzděláním, přes náboženské postoje a materiální situaci až k literárním ambicím, a snaží se v nich najít vysvětlení a paralely s literární fikcí. Je až překvapující, kolik shodných osobních charakteristik lze rozpoznat mezi Holmesem a Doylem v jednom případě, a Brownem a Chestertonem v případě druhém, tak jak jsou v první kapitole zvýrazněny v biografii a potom důsledně mapovány v různých povídkách. (Tady je třeba vyzdvihnout diplomantčin pečlivý a systematický přístup k primární literatuře v originále i v překladu, zatímco práce se sekundární literaturou byla ovlivněna badatelským zájmem o daný žánr.)

Takto zjištěné shody mezi autorem a postavou a rozdíly mezi oběma autory a jejich literárními kreacemi pak jsou předmětem promyšlené analýzy v kapitolách věnovaných různým tematickým aspektům a motivům vyskytujícím se v jednotlivých textech zmiňovaných spisovatelů. Hlavní pozornost je samozřejmě soustředěna na srovnání Sherlocka Holmese a otce Browna, kteří se liší v každém ohledu – fyzickým zjevem, charakterovými vlastnostmi i intelektuálními schopnostmi, společenským postavením i vztahem k detektivní činnosti – a přesto každé jejich snažení je až uniformně a monotónně završeno dokonalým úspěchem. Další kapitola se zabývá partnery či protihráči obou detektivů, jimiž jsou jejich přátelé (v Holmesově případě kontrastní Watson a u Browna pak jeho občasný spoluhráč Flambeau) a samozřejmě policie.

Velmi zajímavé a důležité závěry jsou poté vyvozeny ze srovnání druhů zločinů a detektivních metod, které oba protagonisté používají, protože s jejich pomocí lze potvrdit poznatky získané při studiu autorských biografii, odkazující na mimořádně silnou osobní motivaci u obou autorů. Ta je ovšem víc patrná u křesťansky založeného Chestertona, jehož otec Brown vždy zvažuje vinu a zdůrazňuje nutnost odpuštění, zatímco u racionálního Doylea a jeho Holmese pro takové úvahy není místo. Závěrečná kapitola si všimá rozdílných autorských stylů, kdy Chesterton klade větší důraz na popis, a tudíž zapojuje čtenářovu vnímavost, zatímco u Doylea hraje velkou roli dialog mezi Holmesem a Watsonem, či přímo detektivův narcisistický monolog. V závěru pak diplomantka konstatuje, že oba generačně i názorově odlišní autoři mají přes všechny rozdíly jedno společné – smysl pro humor, jímž dokáží překonat i dost vypjaté situace.

Z formálního hlediska je třeba ocenit, že práce má dostatečný rozsah, aniž by se diplomantka spolehnala na přemíru citací, že si zachovává odborný odstup, ač dané téma skrývá nebezpečí nekritického osobního čtenářského zaujetí, že se ve svém hodnocení s úspěchem vyhýbá nadměrnému opakování, třebaže detektivní próza sama o sobě inklinuje k šablonovitosti. Za zmínku stojí také živý, odlehčený jazyk, jenž má nemalý vliv na celkový příznivý dojem. Na druhé straně však nelze opomenout některé překlepy a drobné chyby pravopisné (v češtině i angličtině) i o prohřešky gramatické či výrazové neobratnosti, které v konečném textu zůstaly, anebo do se do něj vloudily díky ukvapenému a zmatenému přepisování během posledního týdne. Pouze s ohledem na tuto skutečnost by tuto práci bylo možno hodnotit v ý b o r n ě

- výborně -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucí diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 24.5. 2007

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------